

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 133 e | nci ek

Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, İçişleri ve Bütçe ve Plan komisyonlarından 4'er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporları (M. Meclisi : 1/612; C. Senatosu : 1/100)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 583)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 5374

8 . 7 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisi'nin 5 . 7 . 1972 tarihli 120 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Fikret Turhangül
Millet Meclisi Başkanı Y.

Not : Bu tasarı 17 . 2 . 1972 tarihinde Başkanlıkça İlk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 3, 4, 5 . 7 . 1972 tarihli 118, 119 ve 120 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 583)

Geçici Komisyon raporu

I

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/100
Karar No. : 2

18 . 7 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisinin 5 Temmuz 1972 tarihli 120 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işarı oyla kabul edilen, Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 8 Temmuz 1972 tarihli ve 5374 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Cumhuriyet Senatosunun 11 Temmuz 1972 tarihli 74 nü Birleşiminde Anayasa ve Adalet ile İşleri ve Bütçe ve Plan komisyonlarından dörder üyenin katılması suretiyle kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuzun 12, 13 ve 18 Temmuz 1972 tarihli Birleşimlerinde Devlet Bakanı İsmail Arar ve Danıştay Başkanı ile Danıştay temsilcileri ve Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 24 Aralık 1964 tarihli ve 521 sayılı Danıştay Kanununun,

1. Anayasanın ilgili hükümlerinde, 20 Eylül 1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler gereğince,

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen hükümleri uyarınca,

3. İşbu Danıştay Kanununun yedi yıllık uygulama süresi içinde karşılaşılan ihtiyaçlar gözetenilerek

a) 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 53, 71, 110, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 163, 164, 166, 167 ve 172 nci maddelerinin değiştirilmesini,

b) 19 neu maddenin birinci fıkrasının, 23 nü maddenin birinci fıkrasının, 32 nci maddenin birinci fıkrasının, 67 nci maddenin üçüncü fıkrasının 84 nü maddenin son fıkrasının ve 89 neu maddenin beşinci fıkrasının değiştirilmesini,

c) 63 nü maddesine iki fıkra, 66 nci maddesine bir fıkra, 74 nü maddesine bir fıkra, 82 nci maddesine bir fıkra, 98 nci maddesine bir fıkra ve 155 nci maddesine iki fıkra eklenmesini,

d) Ek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeler olmak üzere yirmi adet yeni madde eklenmesini,

e) Ek geçici 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeler olmak üzere yedi adet ek geçici madde eklenmesini, ve işbu Danıştay Kanununun, Anayasaya ve günün ihtiyaçlarına uygun bir düzenlemeye kavuşturulmasını öngörmektedir.

1. — Anayasanın 114 nü maddesinde yapılan değişiklik ile 140 nci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan Danıştay Birinci Başkanı, Daire Başkanları ve Başkanunsozcüsünün seçimlerine ilişkin hüküm, aynı maddenin son fıkrasında - asker kişilerle - ilgili idari eylem ve işlemlerin yargı denetiminin Askeri İdare Mahkemesince yapılacağı hükmü ve Yüksek Savcılar Kurulu ve Yüksek Hâkimler Kurulu kararları aleyhine başka mercilere başvurulamayacağı yolundaki Anayasanın 137 ve 144 nü maddeleri hükümleri, 521 sayılı Danıştay Kanununun seçimlere ilişkin hükümleri ile, Dava Daireleri ve Dava Daireleri Kurulunun görevlerinde değişiklikler yapılmasını ve bu hükümlere ilâve yapılmasını gerekli kılmıştır.

2. — 521 sayılı Danıştay Kanununda, meslek mensuplarının özlük haklarına ilişkin bazı hükümler yer almıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu kanunun mali hükümlerinin uygulanmasına ilişkin 1327 sayılı Kanunun personel mevzuatına getirdiği yeni sistemler dolayısıyla bu hükümlerde de değişiklik yapılması zorunlu hale gelmiş ve Danıştay - meslek mensuplarının - söz konusu kanunların yürürlüğe girmesinden önce tamamen veya kısmen tabi oldukları eski mevzuatın da yürürlükten kalkmış olması, sonucu, Devlet Memurları Kanununda yer alan bazı hükümlerin, Danıştayın, bünyesinin özellikleri gözetilerek gerekli düzenlemelere tabi tutularak işbu kanuna eklenmesi icabetmiştir.

3. — 24 Aralık 1964 tarihli ve 521 sayılı Danıştay Kanunu 31 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, yedi yıldan beri uygulanagelmektedir. Bu uygulama süresi sonunda elde edilen sonuçlar, gerek kuruluşta ve gerek yargılama usullerinde yenilemelerin ve düzeltmelerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu arada, yeni vergi alanlarının meydana çıkması ve - vergi mükellefi - sayısının artması neticesinde, Danıştaya intikal eden - vergi uyumsuzlukları - miktarında büyük bir artışa tanık olunmuş ve bu uyumsuzlukların sonuçlandırılmasında meydana gelebilecek gecikmelerin tevlidedebileceği sakıncalar nedeni ile munhasıran vergi davalarını çözümlenmek üzere, Onüçüncü Dairenin kurulması ve ayrıca ihtiyaç halinde - Mürettep Dava Daireleri - nin kurulabilmesi yolunda da imkânlarla yer verilmiştir.

Ayrıca, - yargılama usullerine - ilişkin hükümlerde uygulama sonucunda eksik olduğu veya tereddüte yer verdiği tespit olunan hususlar ile vatandaşların - usulî hükümleri - yeterince bilmemeleri dolayısıyla hak ziyana uğramalarını önleyecek ve davaların süratle sonuca bağlanmasını sağlayacak değişiklikler de zorunlu mütalâa edilmiş ve 24 Aralık 1964 tarihli ve 521 sayılı Danıştay Kanunu işbu gerekçelerle değişikliğe tabi tutulmuştur.

Tasarı, arz edilen gerekçeler ve görüşlerle ve bir Anayasa gereği kabul edilmek suretiyle Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin,

a) 1 nci maddesi metninde yer alan 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 53, 71, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 163, 164, 166, 167 ve 172 nci maddeler Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Madde 11. — Millet Meclisi metni, - üye adayı seçimleri - nde Danıştay meslek mensupları hakkında bir istisna getirmektedir.

Bu istisna, her ne kadar, Danıştay meslek mensupluğunu bir - kariyer - haline getiren ve Danıştaya da, yüksek idarî yönetim tecrübesi görmüş ve bunun bütün özelliklerine vâkıf üyelerinin yansırı, tamamen bu yüksek mahkemede yetişmiş - yargısal karar verebilme yeterli - ğine sahip bir - kaynak - sağlayıcı yönü ile dikkatleri üzerine toplamışsa da, - seçme hakkını kısıtladığı - ve bunun da Anayasaya uygun olamayacağı görüşü ile benimsenememiş ve madde bu değişiklik ile kabul edilmiştir.

Madde 12. — 11 nci maddede yapılan değişikliğe mütenazır olarak madde değiştirilmiş ve bu şekilde kabul edilmiştir.

Madde 104. — Millet Meclisi tarafından benimsenmeyerek metinde yer verilmeyen bu madde, Komisyonumuzca, uygulama gerçekleri gözetilerek zorunlu mütalâa edilmiş ve metne ithal olunması karar altına alınmıştır.

Bu madde üzerinde geniş tartışmalar yapılmış ve madde metninde yer alan - masraf ve yevmiyeler - in bütçeye bir yük teşkil etmeyeceği ve - dava taraflarına - aidolacağı, - usul kanunlarına ait hükümler açıklanmak suretiyle ortaya konmuş ve maddenin metne eklenmesi böylece kabul edilmiştir.

Madde 110. — Millet Meclisi metninin son fıkrası tartışmalara konu olmuş ve - Kanun Sözcülüğü - müessesesinin - Cumhuriyet Savcılığı - müessesesi ile farklılıklara sahip bulunması ve kanun-sözcülerine bir - tashihî karar - yetkisinin verilmesinin yarar sağlayamayacağı ve böyle bir talebin reddedilmesi halinde kanunsözcüleri hakkında da diğer müessesede olduğu üzere müeyyide uygu-

lanmasının gerekeceği ve bunun da kanunsözcülüğü müessesesinin hukukî mahiyeti ile bağdaşmayacağı nedeni ile işbu son fıkranın metninden çıkartılması zorunlu görülerek madde bu değişiklik ile kabul edilmiştir.

b) Millet Meclisi metninin 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Madde 14. — Yüksek mahkemelerin Başkan ve üyeleri hakkında yürütülecek kovuşturmaların esas ve usul hükümlerinin Anayasa tarafından özel bir şekilde düzenlenmiş olması nedeniyle, Millet Meclisi metninin 14 nci maddesi ve esas hüküm Anayasanın temel ilkelerine uygun görülmemiş ve bu madde, Anayasanın temel ilkeleri ile Yüksek Mahkemelerin Başkan ve üyeleri hakkındaki kovuşturmalar için tesis ettiği esas ve usullere uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

c) Millet Meclisi metninin ek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Ek madde 1. — Millet Meclisi metni Komisyonumuzca geniş tartışmalara konu kılınmış ve Komisyonumuz çoğunluğu işbu metnin Anayasaya uygun olmadığı görüşünü savunmuşlar ve madde metninin Anayasaya uygun bir biçimde yeniden kaleme alınması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Bu tartışmalar sırasında Devlet Bakanı İsmail Arar, Danıştay Başkanı ve temsilcileri tarafından hazırlanıp Hükümet olarak benimsedikleri bir metni açıklamış ve bu yeni metin Komisyonumuzun bir üyesi tarafından benimsenerek müzakerelere esas alınmış ve Millet Meclisi metnine nazaran Anayasaya daha uygun olduğu ve maksat yönünden de yine Millet Meclisi metnine nazaran daha yeterli olduğu görüşü ile Komisyonumuz üyelerinin çoğunluğunun oyu ile kabul edilmiş ve ek 1 nci madde bu şekilde kabul edilmiştir.

d) Millet Meclisi metninin ek geçici 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Ek geçici madde 7. — Millet Meclisi metninin, 3 nci derece Danıştay meslek mensuplarının 8 nci madde hükmünden yararlanabileceklerine ilişkin hükmü Komisyonumuzca da gerekli ve uygun mütalaa edilmiştir. Ancak, madde metninde yer alıp 4 nci derece Danıştay meslek mensuplarının da aynı haktan yararlanabileceklerine ilişkin hüküm, sözü edilenlerin - adaylık yeterliği - ne sahibolarak daha önce seçimlere katılmamış bulunmaları nedeni ile, saklı tutulacak bir haktan bahsedilemeyeceği cihetle, uygun görülmeyle metninden çıkartılmış ve madde metni bu değişikliğine uygun olarak yeniden kaleme alınarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

III - Tasarımın, 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 Eylül 1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanunla değişik metni gereğince 6 ay içinde çıkartılması gereken kanunlar arasında bulunduğunu gözeterek Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun <i>Refet Rendeci</i>	Sözcü Sakarya <i>Mustafa Tığlı</i>	Kâtip Ankara <i>Turgut Cebe</i>	Balıkesir Ek 1 nci maddeye muhalefim <i>Nuri Demirel</i>
Bursa <i>Cahit Ortaç</i>	Edirne <i>Mehmet Nafiz Ergeneli</i>	C. Bşk. Seç. Üye <i>Tayfur Sökmen</i>	Gaziantep <i>Salih Tanyeri</i>
Tabii Üye <i>Kâmil Karavelioğlu</i>	Rize Muhalefet Şerhi ilişiktir <i>Osman Mecdi Agun</i>	Kars <i>Mehmet Hazer</i>	Urfa İbrahim Etem Karakapıcı Toplantıda bulunamadı

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasanın değişik 114 nci maddesi Danıştayın idarî eylem ve işlem niteliğinde karar veremeyeceğini amirdir. Bu hüküm açıktır. Buna göre Danıştay tehiri iera kararı veremez. Bu suretle değişik Anayasa Danıştayın yetkisini tahdidetmiştir. Komisyonumuzun yaptığı değişiklik Anayasanın bu tahdidine aykırıdır. Anayasada yapılan değişikliğin manasını tamamen kaldırmış bulunmaktadır. Onun için muhalif olduğumu arz ederim.

Rize

Osman Mecdi Agun

Cumhuriyet Senatosu

Geçici Komisyonu

Esas No. : 1/100

Karar No. : 3

31 . 10 . 1972

Geçici Komisyon raporu

II

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısını incelemek üzere kurulan Geçici Komisyonumuzun 18 Temmuz 1972 tarihli ve Esas 1/100; Karar 2 sayılı raporu, Cumhuriyet Senatosunun 14 Eylül 1972 tarihli 83 ncü Birleşiminde geri alınmakla, Komisyonumuzun 31 Ekim 1972 tarihli Birleşiminde Adalet Bakanı Fehmi Alpaslan ile Danıştay Başkanı ve temsilcileri de hazır buldukları halde Komisyonumuzun görüşlerine arz edilmiş ve Komisyonumuzca, 18 Temmuz 1972 tarihli ve Esas 1/100; Karar 2 raporun ve rapora esas metnin yeniden görüşülmesine mahal bulunmadığı karar altına alınmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Samsun	Sakarya	Ankara
<i>Refet Rendeci</i>	<i>Mustafa Tıǧlı</i>	<i>Turgut Cebes</i>
Bursa	Tabii Üye	Gaziantep
Cahit Ortaç	<i>Kâmil Karavelioǧlu</i>	<i>Salih Tanyeri</i>
Toplantıda bulunamadı.		
Rize	Balıkesir	Edirne
Meedi Agun	<i>Nuri Demirel</i>	Nafiz Ergeneli
Toplantıda bulunamadı.		Toplantıda bulunamadı.
Urfa	Kars	C. Bkş. Seçilen Üye
İ. Etem Karakapıcı	<i>Mehmet Hazer</i>	Tayfur Sökmen
Toplantıda bulunamadı.		Toplantıda bulunamadı.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 24 . 12 . 1964 tarihli ve 521 sayılı Danıştay Kanununun 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 53, 71, 110, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 163, 164, 166, 167 ve 172 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Danıştay meslek mensupları

Madde 3. — Danıştay meslek mensupları şunlardır :

- A) Birinci Başkan, daire başkanları ve üyeler ile Başkanunsözcüsü;
- B) Kanunsözcüleri, başyardımcılar ve yardımcıları.

Genel Sekreterlik

Madde 6. — Birinci Başkanın seçeceği bir üye Danıştay Genel Sekreterliği görevini yapar.

Başyardımcı veya bu derecedeki kanunsözcülerinden en çok iki kişi Genel Sekreter yardımcısı olarak görevlendirilebilir. Genel Sekreterlik hizmetleri için yeteri kadar kanunsözcüsü, yardımcı ve memur verilir.

İdari hizmetler

Madde 7. — Danıştayda Özlük İşleri, Evrak, Levazım, Kitaplık ve Yayın, Tasnif ve Arşiv, Özel Kalem Müdürlükleriyle bu Kanunda yazılı ve ihtiyaca göre kurulacak bürolar ve kalem-ler bulunur.

Başkanların, üyelerin ve Başkanunsözcüsünün nitelikleri

Madde 8. — Danıştay üyeleri, yüksek öğrenimlerini bitirdikten sonra en az onbeş yıl Devlet memuriyetinde başarı ile çalışmış, ikinci derece kadroda bu derece aylığını kazanılmış hak olarak almış, yüksek hâkimliğin gerektirdiği ahlâk ve seciyeye sahip ve :

- A) Bakanlık, müsteşarlık, elçilik, valilik;
- B) Yargıtay ve Sayıştay Başkanlıkları, daire başkanlıkları veya üyelikleri veya Cumhuriyet Başsavcılığı yahut Yargıtay üyeliğine seçilebilmek niteliğini kazanmış olmak şartı ile hâkimlik veya cumhuriyet savcılığı;
- C) Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat, İdari İlimler, İktisadi ve Ticari Bilimler Fakülteleri veya İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinde, hukuk, İktisat, maliye veya kamu yönetimi kol-larında profesörlük;
- D) Tuğgeneral, tuğamiral veya daha yüksek rütbelerde generallik veya amirallik veya Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim olan başkanlık, daire başkan-lığı veya üyelikleri ile başsavcılıkları;
- E) Genel veya katma bütçeli dairelerde genel müdürlük veya en az bu derecedeki daire veya kurul başkanlıkları;
- F) Bakanlıkların başhukuk müşavirliği veya birinci hukuk müşavirliği veya Maliye Ba-kanlığında bu derecelerdeki hukuk müşavirliği, müşavir avukatlığı veya muhakemat müdür-lüğü;
- G) Vergiler Temyiz Komisyonu Başkanlığı, daire başkanlığı veya üyeliği;
- H) Danıştay başyardımcılığı veya bu derecedeki kanunsözcülüğü;

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirmesine ve bu kanuna bazı maddeler ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 24 . 12 . 1964 tarihli ve 521 sayılı Danıştay Kanununun 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 53, 71, 104, 110, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 163, 164, 166, 167 ve 172 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

I) Devlet memurluğunda çalışmış olmak kaydı aranmaksızın en az onbeş yıl fiilen avukatlık;

Görev ve hizmetlerinden birinde bulunmuş olanlar arasından seçilir.

Birinci Başkan, dâva daireleri başkanları ve Başkanunsözcüsünün, yüksek öğrenimlerini 14 nci maddede sayılan fakülte veya yüksek okullardan birinde yapmış olmaları gereklidir.

Danıştay Birinci Başkanı, daire başkanları ve Başkanunsözcüsünün görev süreleri ve seçimleri

Madde 9. — Danıştay Birinci Başkanı, daire başkanları ve Başkanunsözcüsünün görev süreleri dört yıldır. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler; yeniden seçilemeyenler ile seçime girmiyenler veya süreleri dolmadan bu görevlerden çekilenler Danıştay üyeliği görevine devam ederler.

Danıştay Birinci Başkanı, daire başkanları ve Başkanunsözcüsü kendi üyeleri arasından, Danıştay Genel Kurulunca üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. Seçim, görev sürelerinin bittiği tarihte, diğer sebeplerle boşalma tarihinden itibaren onbeş gün içinde yapılır. Çalışmaya ara verme süresi, bu sürenin hesabında nazara alınmaz.

Seçime katılmak isteyenler, seçim gününden önce Birinci Başkanlığa dilekçe ile başvurabilecekleri gibi, toplantıda oylamaya başlamadan sözlü olarak da istekte bulunabilirler veya teklif edilebilirler.

Seçim gizli oyla yapılır. İlk üç oylamada sonuç alnamazsa, oylama, üçüncü oylamada en çok oy alan iki aday arasında yapılır. Dördüncü oylamaya katılacak olan adayların aldığı oya eşit sayıda oy alanlar da oylamalara katılırlar. Oylama, adaylardan birinin üye tam sayısının salt çoğunluğunu sağlamasına kadar tekrarlanır.

Genel Kurulun bu seçim için yapacağı toplantılarda üye tam sayısının en az dörtte üçünün hazır bulunması şarttır.

Üye seçimi ve süreler

Madde 10. — Danıştay üyeleri, Danıştay Genel Kurulu ile Bakanlar Kurulunun, boş yer sayısınca ayrı ayrı göstereceği adaylar arasından Anayasa Mahkemesince seçilir.

Üye adayı gösterilmesi ve seçim işlemleri, seçim yapılmasını gerektiren sayıda boşalmanın olduğu tarihten itibaren Danıştay ve Bakanlar Kurulunca iki ay, Anayasa Mahkemesince, aday listelerinin Mahkeme Başkanlığına gönderildiği tarihten itibaren bir ay içinde tamamlanır.

Çalışmaya ara verme süresi, hesaba katılmaz.

Üye adayı seçimi

Madde 11. — Danıştay üye adayı seçimi en az iki boş yer için yapılır.

Danıştay Genel Kurulu adayların tamamını 8 nci maddenin (H) bendinde gösterilenler arasından seçer.

Boşalan üyelik sayısı ikiyi bulunca, durum, en çok bir hafta içinde Başbakanlığa bildirilir.

Boş yerler bildirilirken 8 nci maddenin (H) bendinde yazılı meslek mensuplarının bir listesi de Başbakanlığa gönderilir.

Üye adaylığı için başvurma

Madde 12. — 11 nci maddenin birinci fıkrasına göre seçim yapılmasını zorunlu kılacak sayıda boşalma olduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde adaylık için Birinci Başkanlığa dilekçe ile başvurulabilir.

Birinci Başkanlıkça, adaylık için başvuranların soyadlarına göre alfabetik bir listesi düzenlenir. Listede ilgililerin gizli ve açık sicil dosyalarından çıkarılacak kısa hal tercümeleleri bulunur.

Liste, seçimden en az bir hafta önce Genel Kurul üyelerine dağıtılır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üye adayı seçimi,

Madde 11. — Danıştay üye adayı seçimi en az iki boş yer için yapılır.

Danıştay Genel Kurulu adayların tamamını 8 nci maddede gösterilenler arasından seçer.

Boşalan üyelik sayısı ikiye bulunca, durum en çok bir hafta içinde Başbakanlığa bildirilir.

Boş yerler bildirilirken 8 nci maddenin (H) bendinde yazılı meslek mensuplarının bir listesi de Başbakanlığa gönderilir.

Üye adaylığı için başvurma

Madde 12. — 11 nci maddenin birinci fıkrasına göre seçim yapılmasını zorunlu kılacak sayıda boşalma olduğu tarihten itibaren on beş gün içinde adaylık için Birinci Başkanlığa dilekçe ile başvurulabilir.

Birinci Başkanlıkça, adaylık için başvuranların soyadlarına göre alfabetik listesi düzenlenir. Listede ilgililerin gizli ve açık sicil dosyalarından çıkarılacak kısa hal tercümeleleri bulunur.

Liste, seçimden en az bir hafta önce Genel Kurul üyelerine dağıtılır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Danıştay Genel Kurulunun üye adayı seçimi toplantısı

Madde 13. — Genel Kurulun üye adayı seçimi yapacağı toplantıda, listedeki adaylar için oya başvurulur.

Seçim gizli oyla yapılır.

Toplantıda hazır bulunanların yarısından fazlasının oyunu alanlar, boş yer sayısına göre ve oy sırasıyla adaylığa seçilmiş olurlar.

İlk üç oylama sonunda boş yer kaldığı takdirde, seçilemeyenlerin en çok oy alanları arasından boş yer sayısının iki katı kadarı ayrılarak bunlar arasında yeniden oya başvurulur.

Dördüncü oylamaya katılacak olan adayların aldığı oya eşit sayıda oy alanlar da oylamaya katılırlar. Bunlar arasındaki oylama, hazır bulunanların yarısından çoğunun oyu sağlanıncaya kadar tekrarlanır.

Seçim sonucu bir tutanakla tesbit olunur.

Tutanağın bir nüshası Anayasa Mahkemesine, bir nüshası da Başbakanlığa gönderilir.

Genel Kurulun bu seçim için yapacağı toplantıda üye tam sayısının en az dörtte üçünün hazır bulunması şarttır.

Yardımcıların nitelikleri

Madde 14. — Danıştay yardımcılığına atanabilmek için;

A) Türk vatandaşı olmak,

B) Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat, İdari İlimler, İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültelerini veya İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerini yahut öğrenim itibarıyla bunlara denk yabancı ülkeler yüksek öğrenim kurumlarından birini bitirmiş olmak,

C) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

D) Ağır hapis, kasıtlı bir suçtan dolayı altı ay veya daha fazla hapis yahut affa uğramış olsalar bile zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı bir fiilden dolayı hapis cezasına hükümlü bulunmamak,

E) Askerlikle ilgisi bulunmamak veya eylemli askerlik hizmetini yapmış veya ertelenmiş yahut yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

F) Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürlü bulunmamak,

Şarttır.

Yardımcılar

Madde 15. — Yardımcılar sınavla alınırlar. Bu sınava otuz yaşını bitirmemiş olanlar girebilir.

Sınavı kazananlar, başarı derecelerine ve boş kadrolara göre Birinci Başkan tarafından yardımcılığa aday olarak atanırlar.

Adaylık süresi bir yıldır. Bu sürenin bitiminde, 122 nci madde uyarınca iyi sicil alan adaylar, yeterlik sınavına girerler. Bu sınavda başarı gösterenler 16 nci madde gereğince yardımcılığa atanırlar.

Bir yıllık adaylık süresi sonunda, iyi sicil alamayanlarla sınavda başarı gösteremiyenler bir yıl daha denenirler. Bu yıl sonunda da iyi sicil alamayanlarla, sınavda başarı gösteremiyenlerin görevlerine, Birinci Başkan tarafından son verilir.

Danıştay yardımcı adayları, 10 ncu derecenin ilk kademesinden işe başlarlar, yardımcılığa atandıktan sonra 9 ncu dereceye yükseltirler.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 13. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 14. — Millet Meclisi metninin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılarının atanmaları

Madde 16. — Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılar, Yönetim ve Disiplin Kurulunun teklifi üzerine, Birinci Başkan tarafından atanırlar. Derece yükselmeleri ve kademe ilerlemeleri de aynı suretle yapılır.

Başyardımcılar, ikinci dereceye yükselmeye 119 ncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca hak kazanmış ve bu görevi yapabileceklerine dair sicil almış yardımcı veya kanunsözcüleri arasından, meslekî bilgi ve idari kabiliyetleri bakımından üstün görülenlerden atanırlar.

İdare memurlarının nitelikleri ve atanmaları

Madde 18. — Bu kanunun 7 nci maddesinde yazılı memurların, Devlet Memurları Kanununda gösterilen nitelikleri haiz olmaları gereklidir.

Bunlar, Birinci Başkan tarafından atanırlar.

B) Danıştay Genel Kurulu

Madde 21. — Danıştay Genel Kurulu, Birinci Başkan, daire başkanları ve üyeler ile Başkanunsözcüsü ve Genel Sekreterden kurulur.

Genel Kurulun toplanma ve görüşme yeter sayısı, başkan ve üyeler tam sayısının yarısından fazlasıdır.

Kararlar çoğunlukla verilir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. 9, 13 ve 147 nci maddelerin toplantı yeter sayısına ilişkin hükümleri saklıdır.

Danıştay Genel Kuruluna bir başyardımcı ve yeteri kadar yardımcı ve memur verilir.

E) İçtihatları Birleştirme Kurulu

Madde 24. — İçtihatları Birleştirme Kurulu, Birinci Başkan ile dâva daireleri başkanları ve üyelerinden kurulur.

Toplanma ve görüşme yeter sayısı en az kırkbirdir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye Kurula katılmaz.

Başkanunsözcüsü, içtihadın birleştirilmesi hakkındaki düşüncesini Kurulda sözlü olarak açıklar.

Esas hakkındaki kararlar, Kurul üye tam sayısının üçte iki oy çokluğu ile verilir. Birinci toplantıda bu çoğunluk sağlanamaz ise ikinci toplantıda Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile, bu toplantıda da çoğunluk sağlanamaz ise üçüncü toplantıda mevcudun oy çokluğu ile yetinilir.

Kurulun diğer kararları oy çokluğu ile verilir.

İçtihatları Birleştirme Kuruluna bir başyardımcı ile yeteri kadar yardımcı ve memur verilebilir.

Başkanlara ve Başkanunsözcüsüne vekâlet

Madde 28. — Birinci Başkanlığın boşalması, Birinci Başkanın izinli veya özürflü olması hallerinde, daire başkanlarından başkanlık süresi itibariyle kıdemlisi ve kıdemde eşitlik halinde yaşlısı, Birinci Başkanvekilliği yapar.

Dairelerde de aynı usule göre üyelerden birisi başkana vekâlet eder.

Başkanunsözcüsüne Birinci Başkanın seçeceği bir üye vekâlet eder.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 16. — Millet Meclisi metninin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 18. — Millet Meclisi metninin 18 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 21. — Millet Meclisi metninin 21 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 24. — Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 28. — Millet Meclisi metninin 28 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Beşinci Dairenin görevleri

Madde 34. — Beşinci Daire :

- A) Memurlara ait mevzuattan doğan uyuşmazlıklara;
- B) Danıştay meslek mensuplarının özlük işlerine;
- C) Danıştay Yönetim ve Disiplin Kurulu tarafından verilen disiplin cezalarına; ilişkin dâvaları çözümler.

Altıncı Dairenin görevleri

Madde 35. — Altıncı Daire :

- A) İmar, kamulaştırma ve yıkma işleri ile bunlara bağlı işlere;
- B) Eski eserler mevzuatından doğan uyuşmazlıklara; ilişkin dâvaları çözümler.

Yedinci Dairenin görevleri

Madde 36. — Yedinci Daire :

- A) Gümrük ve Gider Vergileri ile ithale ilişkin vergilere;
- B) İşletme Vergisine;
- C) Vergi ihbarları dolayısıyla talebedilen ikramiyelere; ilişkin dâvaları çözümler.

Sekizinci Dairenin görevleri

Madde 37. — Sekizinci Daire :

- A) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları mevzuatına;
- B) Sınır, iskân, toprak edinme ve emvali metruke mevzuatına;
- C) Maden, taşocakları ve orman mevzuatına;
- D) İş mevzuatına;
- E) Esnaf derneklerinin feshi konusuna;

İlişkin dâvaları çözümler veya istemler hakkında karar verir.

(E) bendine göre bakılan işlerde, yetkili mercilerden gönderilen dosyalar, dernek başkanının savunması onbeş gün içinde alındıktan sonra tekemmül etmiş sayılır ve Kanunda gösterilen karar süresi, bu tarihten itibaren işlemeye başlar. Karar dosya üzerinde verilir. Bu kararlara karşı kanun yollarına başvurulamaz.

Dokuzuncu Dairenin görevleri

Madde 38. — Dokuzuncu Daire :

- A) Emlâk Vergisine ve Emlâk Alım Vergisine;
  - B) Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine;
  - C) Belediye ve özel idare vergi, resim ve payları ile diğer gelirlerine ve bunlara ait tarifelere;
  - D) Harçlar Kanununa;
- İlişkin dâvaları çözümler.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 34. — Millet Meclisi metninin 34 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 35. — Millet Meclisi metninin 35 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 36. — Millet Meclisi metninin 36 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 37. — Millet Meclisi metninin 37 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 38. — Millet Meclisi metninin 38 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Onuncu Dairenin görevleri

Madde 39. — Onuncu Daire :

- A) Sivil kişilerin emeklilik işleri ile asker kişilerin emeklilikten doğan tahsis işlerine;
  - B) Sivil kişilerin yolluk işlerine;
  - C) Öğrenci, öğrenim işlerine;
- ilişkin dâvaları çözümler.

Onbirinci Dairenin görevleri

Madde 40. — Onbirinci Daire :

- A) Özel idare, belediye ve köyleri ilgilendiren mevzuatın uygulanmasına;
  - B) Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri konusuna;
  - C) Karayolları Trafik Kanunu ile Motorlu Kara Taşıtları ve Taşıt Alım vergilerine;
  - D) Veraset ve intikal Vergilerine;
  - E) Damga Vergisine ve Dış Seyahat Harcamaları Vergisine;
  - F) Vergi, resim ve harçlarla ilgili olup diğer dâva dairelerinin görevleri dışında kalan işlere;
- ilişkin dâvaları çözümler.

(B) bendine göre bakılan işlerde, yetkili mercilerden gönderilen dosyalar, belediye başkanlarının düşmesi istemine ilişkin ise belediye başkanının; belediye meclislerinin veya il genel meclislerinin feshi istemine ilişkin ise meclis başkanvekilinin savunmaları onbeş gün içinde alındıktan sonra tekemmül etmiş sayılır ve kanunlarda gösterilen karar süreleri, bu tarihten itibaren işlemeye başlar. Karar dosya üzerinde verilir. Bu kararlara karşı kanun yollarına başvurulamaz.

Onikinci Dairenin görevleri

Madde 41. — Onikinci Daire :

- A) Türk parasının kıymetini koruma mevzuatına ilişkin dâvaları;
  - B) Vergi dâvalarına bakan dâva daireleri hariç, diğer dâva dairelerinin görevleri dışında kalan dâvaları;
- Çözümler.

Bir kısım işlerin diğer dairelere verilmesi

Madde 43. — Dâva dairelerinin işlerinde, birbirine göre nispetsizlik görülürse, bir dairenin görevine giren işlerden bir kısmı, Başkanlar Kurulu kararıyla diğer dâva dairelerine verilebilir. Bu husustaki kararlar, Aralık ayı başında verilir; aynı ay içinde Resmî Gazetede yayınlanır ve yeni takvim yılında uygulanır.

Dâva Daireleri Kurulunun görevleri

Madde 44. — Dâva Daireleri Kurulu aşağıda yazılı uyuşmazlıklara ve dâvalara bakar :

- A) Tüzüklerin iptali için açılan dâvalar;
- B) Bakanlar Kurulu kararlarına karşı açılan dâvalar;
- C) Danıştay idari dairelerinden veya Genel Kurulundan verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemler hakkında açılan dâvalar;
- D) Danıştay dâva daireleri veya idari yargı mercileri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıkları;

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 39. — Millet Meclisi metninin 39 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 40. — Millet Meclisi metninin 40 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 41. — Millet Meclisi metninin 41 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 43. — Millet Meclisi metninin 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 44. — Millet Meclisi metninin 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

E) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları aleyhine açılan dâvalar;

F) Birinci Başkanın veya Başkanun sözcüsünün yahut dâva dairelerinin prensibe ilişkin hususlarda Dâva Daireleri Kurulunda görüşülmesini uygun gördükleri dâvalar;

(F) bendinde yazılı olan yetkinin Birinci Başkan tarafından kullanılması, dâvanın açılması sırasında; Başkanun sözcüsü tarafından kullanılması, esas hakkında düşünce verilmeden önce olur. Bu yetkinin Başkanun sözcüsü tarafından kullanılması halinde dâva dosyası, ilgili dairece ayrıca bir karar verilmesine mahâl kalmaksızın Dâva Daireleri Kuruluna tevdi olunur.

İkinci Dairenin görevleri

Madde 49. — İkinci Daire :

A) idarei Umumiyei Vilâyat Kanunu gereğince doğrudan doğruya veya itiraz yoluyla Danıştaya verilen işleri;

B) Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanun hükümlerine göre Danıştayca görülecek işleri; Karara bağlar.

Danıştay Genel Kurulunun görevleri

Madde 53. — Danıştay Genel Kurulu :

A) Kanun ve tüzük tasarılarını;

B) İmtiyaz verilmesine ilişkin sözleşme ve şartlaşmaları;

C) Kanunda, Danıştay Genel Kurulunca görüleceği yazılı olan işleri;

D) Danıştay idari daireleri arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını;

E) Yukarıda yazılı olanlardan başka idari dairelerden çıkan işlerden Birinci Başkanın havale edeceği işleri;

inceleyerek sonuca bağlar.

İdari dairelerin birinden çıkıp, (E) bendi uyarınca Birinci Başkan tarafından Danıştay Genel Kuruluna havale edilmemiş olan işler, verilen kararlar ilgili Bakanlığın görüşüne uygun olmadığı takdirde, Bakanın isteği üzerine Danıştay Genel Kurulunda görüşülür.

İdari dairelerin göreve ve usule ilişkin nedenlerle esas hakkında karar vermediği işler, Genel Kurulca kararın yerinde görülmemesi halinde, aynı dairece esastan karara bağlanır.

İptal ve tam yargı dâvaları

Madde 71. — İlgililer, haklarını da ihlâl eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştayda doğrudan doğruya tam yargı dâvası veya iptal ve tam yargı dâvalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal dâvası açarak bu dâvanın karara bağlanması üzerine bu husustaki kararın veya kanun yoluna başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı, icra tarihinden itibaren doksan gün içinde tam yargı dâvası açabilirler. Bu halde de ilgililerin yukarıki madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 49. — Millet Meclisi metninin 49 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 53. — Millet Meclisi metninin 53 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 71. — Millet Meclisi metninin 71 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yol masrafları ve yevmiyeleri

Madde 104. — Danıştay meslek mensuplarından keşif, bilirkişi incelemesi veya delillerin tespiti için görevlendirilenlere gerçek yol giderleri ile geçen günlerin her biri için net aylık tutarlarının otuzda biri oranında yevmiye verilir.

Bu yevmiyeler, zorunlu giderleri karşılamazsa, aradaki fark, belgelere dayalı olmak şartıyla ayrıca ödenir. Ancak bu suretle yapılacak ödemeler, yevmiyelerin yüzde ellisini geçemez.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kanunsözcülerinin ödevleri

Madde 110. — Kanunsözcüleri, kendilerine havale olunan dâva dosyalarını inceliyerek hukuk bakımından düşüncelerini en geç bir ay, yürütmenin durdurulması isteminde iki gün içinde yazılı olarak verirler. Bu süreler geçirilirse, durumu sebepleri ile birlikte Başkanunsözcüsüne bildirirler. Birinci Başkanın ve Başkanunsözcüsünün vereceği diğer görevleri yerine getirirler.

Kanunsözcüleri, ilgili yerlerden Başkanlık aracılığıyla her türlü bilgileri isteyebilecekleri gibi, işlem dosyalarını da getirebilirler.

Düşüncelerin gerekçeli olması lâzımdır.

Kanunsözcüleri, düşüncelerinde tamamen serbesttirler. Ancak, çalışma düzeninin korunması ve iş veriminin artırılması için Birinci Başkanın ve Başkanunsözcüsünün alacağı tedbirlere uyarlar.

Dâva daireleri veya Dâva Daireleri Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, kanunsözcüleri, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.

Kanunsözcüleri, lüzum gördükleri hallerde, Dâva Daireleri nezdinde re'sen kararın düzeltilmesi isteminde bulunabilirler.

Başkan ve üyelerle Başkanunsözcüsünün aylıkları

Madde 114. — Danıştay Birinci Başkanı, daire başkanları ve üyeleri ile Başkanunsözcüsünün aylık ödemeleri, Devlet Memurları Kanununa bağlı gösterge tablosunun birinci derecesinin son kademe göstergesine eklenecek 200 sayısından sonra bulunacak sayının, bütçe kanunlarıyla belirlenecek katsayı ile çarpılmasından elde edilecek miktar esas alınarak yapılır.

Ancak, kazanılmış hakları bu derece ve kademeye ulaşmamış olanların emekliliklerinde ve diğer memurluklara geçmelerinde hizmet sürelerine göre kazandıkları derece ve kademe aylıkları esastır. Bu gibilerin kazanılmış haklara ait kademe ilerleme süreleri bir yıl, derece yükselme süreleri iki yıldır.

Bu sürelerin bitiminde kazanılmış hakları kendiliğinden bir ileri kademeye veya bir üst dereceye yükseltilir.

Kanunsözcüleri, başyardımcılar ve yardımcıların aylıkları

Madde 115. — Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcıların aylık ödemeleri buldukları derece ve kademenin gösterge sayısına 10, 9, 8 ve 7 nci dereceler için 100; 6, 5 ve 4 nci dereceler için 150 ve 3, 2 ve 1 nci dereceler için 200 sayısının eklenmesiyle bulunacak sayının, bütçe kanununda belli edilen katsayı ile çarpılması sonunda elde edilecek miktar esas alınarak yapılır.

Danıştay meslek mensuplarının yükselebilecekleri dereceler

Madde 116. — Danıştay meslek mensupları 10 ncu derecenin birinci kademesinden işe başlarlar; 1 nci derecenin son kademesine kadar yükseltilirler.

Atanmaların içerden yapılması

Madde 119. — Boşalan kanunsözcülükleri, başyardımcılık ve yardımcılıklara bu dereceye yükselmeye hak kazanmış kanunsözcüleri veya yardımcıları atanır. Ancak 6 nci ve 2 nci derecelere atanabilmek için ayrıca Danıştay Başkanlığı tarafından yapılacak yükselme sınavını kazanmış olmak şarttır.

Bu sınavlara ilişkin esaslar, özelliklerine göre, Danıştay Sınav Yönetmeliğinde gösterilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Kanunsözcülerinin ödevleri

Madde 110. — Kanunsözcüleri, kendilerine havale olunan dava dosyalarını inceleyerek hukuk bakımından düşüncelerini en geç bir ay, yürütmenin durdurulması isteminde iki gün içinde yazılı olarak verirler, bu süreler geçirilirse, durumu sebepleri ile birlikte Başkanunsözcüsüne bildirirler. Birinci Başkanın ve Başkanunsözcüsünün vereceği diğer görevleri yerine getirirler.

Kanunsözcüleri, ilgili yerlerden Başkanlık aracılığı ile her türlü bilgileri isteyebilecekleri gibi işlem dosyalarını da getirebilirler.

Düşüncelerin gerekçeli olması lâzımdır.

Kanunsözcüleri, düşüncelerinde tamamen serbesttirler. Ancak, çalışma düzeninin korunması ve iş veriminin artırılması için Birinci Başkanın ve Başkanunsözcüsünün alacağı tedbirlere uyarlar.

Dava daireleri veya Dava Daireleri Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, kanunsözcüleri, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.

Madde 114. — Millet Meclisi metninin 114 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 115. — Millet Meclisi metninin 115 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 116. — Millet Meclisi metninin 116 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 119. — Millet Meclisi metninin 119 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılarının teminatı

Madde 120. — Bu kanunda yazılı haller ile kamu hizmetlerinden mahrumiyeti gerektiren hükümlülük halleri dışında; kanunsözcüleri ile başyardımcı ve yardımcılarının görevlerine son verilemez; kendileri istemedikçe Danıştay meslek mensupluğu dışında bir göreve atanamazlar ve yaş haddinden önce emekliye sevk olunamazlar.

Birinci Başkan, kadroları uhdelerinde kalmak şartıyla, başyardımcı ve yardımcılarını, kanunsözcülüğünde; kanunsözcülerini, başyardımcılık veya yardımcılıkta görevlendirebilir.

Derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi

Madde 121. — Kanunsözcüsü, başyardımcı ve yardımcılarının derece yükselme süreleri iki yıldır. Bu süreyi dolduranların derecelerinin yükseltilebilmesi için iki yıl üst üste iyi sicil almaları şarttır. Üç sicil devresinde iki iyi sicil alanların da dereceleri yükseltilir. Derece yükselme süresini doldurdukları halde, yükselmek için yeterli sicil alamayanların, üçüncü fıkradaki diğer şartların varlığı halinde, sadece kademeleri ilerletilir.

Boşalan bir kadroya atanmaya aynı derecede yeterli olanlar birden çok olduğu takdirde, sırası ile kıdem, disiplin cezası almamış bulunmak ve mesleki inceleme ve yayınlarda bulunmuş olmak tercih sebebi sayılır. Tercih sebepleri yoksa, yapılacak sınavda daha üstün başarı gösterenler yükseltilir.

Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılarının, buldukları kademede en az bir yıl çalışmış olmak, orta sicil almak ve dereceleri içinde ilerliyebilecekleri bir kademe mevcut bulunmak şartıyla buldukları kademede bir yılı doldurdukları tarihte kademeleri ilerletilir.

Buldukları derecede yükselme süresini dolduran ve yükselme yeterliği tesbit olunan kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılar, üst derece kadrosu sağlanıncaya kadar dereceleri içinde kademe ilerlemesi yaparlar ve derece yükselmesine hak kazandıkları tarihten sonra geçen süre, üst derecede girecekleri kademenin tesbitinde nazara alınır.

Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılarının sicilleri

Madde 122. — Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılarının sicilleri her takvim yılı sonunda:

I - Yardımcılar için;

- A) İşe bağlılık, disipline uyma, ahlâk durumu,
- B) Genel bilgi, mevzuata vukuf derecesi,
- C) Hukuki sorunları çözümleme, yargılama, karar verme, düşüncelerini açıklama,
- D) Karar yazma,
- E) Çıkardıkları dosya sayısı ve niteliği,

II - Başyardımcılar için;

(A), (B), (C) fıkralarında gösterilen hususlara ek olarak,

A) İctihatları izleme,

B) Dosya, karar ve diğer yazı işleri ile tebligat işlerinin gecikmeden ve düzenli şekilde yürütülmesi,

C) Yardımcıların ve diğer memurların görevlerine devamları, yetişmeleri ve verimli çalışmalarının sağlanması hususları,

III - Kanunsözcüleri için;

(I) numaralı bendin (A), (B), (C) ve (E) fıkralarında gösterilen hususlar,

Bakımından yeteneklerini belirtmek üzere, 123 ncü maddede gösterilen sicil âmirlerince verilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 120. — Millet Meclisi metninin 120 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 121. — Millet Meclisi metninin 121 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 122. — Millet Meclisi metninin 122 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kanaatler, yukarıki bentlerde öngörülen hususlar için ayrı ayrı olmak üzere, yönetmelikte gösterilen esaslara uygun şekilde, her sicil âmirince gizli olarak ayrı ayrı belirtilir ve sicillerin sonuçları, Yönetim ve Disiplin Kurulunca, yönetmelikte gösterilen notların ortalamasına göre tesbit olunur.

Sicil dereceleri çok iyi, iyi, orta ve yetersiz olarak dört gruba ayrılır.

Disiplin ve ahlâk bakımından disiplin kovuşturmasını gerektirebilecek haller varsa veya disiplin kovuşturmasına başlanmış veya disiplin cezası verilmiş yahut ceza kovuşturmasına girişilmiş veya ceza verilmiş ise bunlar sicilde gösterilir.

Sicil âmirleri

Madde 123. — 122 nci maddede gösterilen siciller;

A) Kanunsözcüleri hakkında Birinci Başkan ile bir yıl içinde düşünce verdikleri dâva daireleri başkanları ve Başkanunsözcüsü;

B) Genel Kurul başyardımcısı hakkında Birinci Başkan ile en kıdemli iki idari daire başkanı, yardımcılar hakkında bunlarla birlikte başyardımcı;

C) İdari Daireler Kurulu başyardımcısı hakkında, Birinci Başkan ile Birinci ve Üçüncü Daire başkanları, yardımcılar hakkında, bunlarla birlikte başyardımcı;

D) İctihadı Birleştirme Kurulu ile Dâva Daireleri Kurulu başyardımcıları hakkında, Birinci Başkan ile en kıdemli iki dâva dairesi başkanı, yardımcılar hakkında, bunlarla birlikte başyardımcı;

E) Dairelerde görevli başyardımcılar hakkında, daire başkanı ile üyeleri, yardımcılar hakkında, bunlarla birlikte başyardımcı;

F) Tasnif ve Yayın Bürosunda görevli başyardımcı hakkında, Birinci Başkan ve büro başkanı, yardımcılar hakkında, bunlarla birlikte başyardımcı;

G) Ayırma Bürosunda görevli yardımcılar hakkında, büroda görevlendirilmeden önce çalıştıkları daire ve kurul yardımcılar için sicil vermeye yetkili olanlar;

H) Genel Sekreter yardımcılar hakkında, Birinci Başkan ve Genel Sekreter, Genel Sekreterlik hizmetleri için görevlendirilmiş kanunsözcüsü ve yardımcılar hakkında, bunlarla birlikte Genel Sekreter yardımcılar;

İ) 120 nci maddenin ikinci fıkrası gereğince başka görevlerde çalıştırılan meslek mensupları hakkında, çalıştırdıkları görevler dolayısıyla sicil vermeye yetkili olanlar;

Tarafından verilir.

Disiplin cezalarının etkisi

Madde 124. — Bir kademe ilerlemesi süresinde iki uyarma veya bir kınama cezası alanların bir yıl; bir derece yükselmesi süresinde üç uyarma veya iki kınama yahut bir defa aylık kesilmesi cezası alanların iki yıl, kademe ilerlemeleri veya derece yükselmeleri ertelenir.

Sicil durumunun bildirilmesi

Madde 125. — Kanunsözcüsü, başyardımcı ve yardımcılara her yıl aldıkları sicil derecesi ve iyi sicil aldıkları halde diğerlerinin tercihi sebebiyle dereceleri yükseltilmiyenlere durum, Birinci Başkan tarafından yazılı ve gizli olarak bildirilir.

Yetersiz sicillerin sonuçları

Madde 126. — Üst üste üç yetersiz sicil alanlara Yönetim ve Disiplin Kurulunun tekmfi üzerine Birinci Başkan tarafından emekliliklerini istemeleri veya istifa etmeleri bildirilir. Bir ay içinde bu dâvete uymayanlar istifa etmiş sayılırlar.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 123. — Millet Meclisi metninin 123 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 124. — Millet Meclisi metninin 124 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 125. — Millet Meclisi metninin 125 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 126. — Millet Meclisi metninin 126 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Sicil yönetmeliği

Madde 128. — Kanunsözcüleri ile başyardımcı ve yardımcılardan sicillerine ilişkin hükümlerin uygulanma şekli, Danıştay Başkanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir.

İdare memurlarının ödevleri, hakları, yükselmeleri

Madde 130. — Danıştay meslek mensupları dışında kalan memurlar, 521 sayılı Danıştay Kanunu ile bu Kanunda öngörülen hükümlere ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 45, 46, 47, 214, 219 ve 220 nci maddeleri dışında, memurlarla ilgili kanunların hükümlerine tabidirler. Ancak, 657 sayılı Kanunun 28, 32, 33, 55, 214 ve 231 nci maddelerinde yönetmeliklere bırakılan hususlar, bu memurlar hakkında, Danıştay Başkanlığınca çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Sürelerin bitmesi

Madde 163. — Dâva ve karar düzeltilmesi istemine ilişkin sürelerle 76 ncı maddede yazılı sürelerin bitmesi, çalışmaya araverme zamanına rastlarsa, bu süreler, aravermenin sona erdiği 6 Eylül'den itibaren 7 gün uzamış sayılır.

Tatil günleri süre hesabına katılır. Şu kadar ki sürenin son günü tatil gününe rastlarsa süre tatil gününü izliyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

Sürelerin başlangıcı

Madde 164. — Bu kanunda yazılı süreler; tebliğ, yayın veya ilân tarihlerini izliyen günden işleme başlar.

Tasnif ve Yayın Bürosu

Madde 166. — Danıştay daireleri ve kurulları tarafından verilen idari veya yargısal kararların ve mevzuatın tertip ve tasnifini yapmak, kitaplığın düzenlenmesini sağlamak, Danıştay Dergisinin yayınlanması işini yürütmek ve kamu hukuku ile ilgili bilimsel yayınları takibetmek üzere, Birinci Başkan tarafından görevlendirilecek bir üyenin başkanlığında, bir başyardımcı veya bu derecedeki bir kanunsözcüsü ile kanunsözcüleri veya yardımcılardan ve Kitaplık ve Yayın, Tasnif ve Arşiv Müdürleri ve Kitaplık, Yayın ve Tasnif şeflerinden ve gerekli diğer memurlardan bir Büro kurulur.

Büronun görevlerinin uygulanma şekli bir yönetmelikle düzenlenir.

Dosyaların ve diğer evrakın saklanması

Madde 167. — Dâva dosyaları ile diğer evrakın Danıştayda saklanma süreleri, yok edilme usulleri ve Danıştay Arşivine ilişkin diğer hususlar Danıştay Başkanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirtilir.

Meslek mensuplarının kadrolarının hazırlanması ve tesbiti

Madde 172. — Danıştay meslek mensuplarının kadroları, Danıştay Başkanlığınca hazırlanır ve her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.

MADDE 2. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 19 ncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Danıştay, onu idari dâvalara ve üçü idari işlere bakan onüç daireye ayrılır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Madde 128. — Millet Meclisi metninin 128 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 130. — Millet Meclisi metninin 130 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 163. — Millet Meclisi metninin 163 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 164. — Millet Meclisi metninin 164 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 166. — Millet Meclisi metninin 166 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 167. — Millet Meclisi metninin 167 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 172. — Millet Meclisi metninin 172 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 3. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 23 ncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Dâva Daireleri Kurulu, Birinci Başkan ve dâva daireleri Başkanları ile her dâva dairesince, kendi aralarından bir yıl için seçilecek birer üyeden teşekkül eder. Toplanma ve görüşme sayısı yirmibirdir.

MADDE 4. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İdari uyumsuzluklar ve dâvalar, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci, Dokuzuncu, Onuncu, Onbirinci, Onikinci ve Onüçüncü daireler ile Dâva Daireleri Kurulu ve Ek üçüncü maddede gereğince kurulması halinde mürettep dairelerde incelenir ve karara bağlanır.

MADDE 5. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 67 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kanuna göre ilân gereken düzenleyici ve genel tasarruflara karşı, ilân tarihini takibeden günden itibaren 90 gün içinde dâva açılabilir. Ancak, bu tasarrufların kendilerine uygulanması üzerine, ilgililer, düzenleyici tasarruf veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dâva açmakta muhtardırlar.

MADDE 6. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 84 ncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

74 ncu maddede sayılan sebeplerden biriyle veya yargılama usullerine ilişkin meselelerde azlıkta kalanlar, işin esası hakkında da oylarını kullanırlar. Azlıkta kalanlar ve muhalefet sebepleri, kararların altına yazılır.

MADDE 7. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 89 ncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kanunsözcüleri ve yardımcıları da sebeplerini bildirerek çekinebilecekleri gibi, kendileri tarafarca da reddedilebilirler. Bunların çekinme veya ret sebepleri dâvaya bakmaya görevli daire veya Kurul tarafından incelenerek karara bağlanır. Kanunsözcüleri ve yardımcıları, daire veya Kurulla birlikte reddedildikleri takdirde bu husus Dâva Daireleri Kurulunda incelenir.

MADDE 8. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 63 ncu maddesine aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir :

Açılan dâva, Danıştay Kanununun 30 ncu maddesinde sayılan dâva türlerinden hangisine giriyor ise, istemin buna göre açıkça belirtilmesi zorunludur. Belirtilmemesi halinde 75 nci maddenin (B) bendi hükmü uygulanır.

Dâva dilekçesine fotokopi eklendiği takdirde bunun avukat veya noterlikçe onanmış olması gereklidir.

MADDE 9. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 66 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ancak, her hangi bir sebeple harcı veya posta pulu verilmeyen veya eksik harç ve posta pulu ile dâva açılmış olması halinde, otuz gün içinde harcın ve posta pulunun verilmesine veya tamamlanmasına, görevli daire veya kurul tarafından karar verilerek ilgiliye tebliğ olunur. Bu süre içinde harç ve posta pulu verilmez veya tamamlanmazsa dâva açılmamış sayılır ve dosya işleminden kaldırılır.

MADDE 10. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 74 ncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Yukardaki hususların ilk incelemeyen sonra tesbit edilmesi halinde de dâvanın her safhasında 75 nci madde hükmü uygulanır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 11. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 82 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Görevli daire veya kurul veya kanunsözcüleri tarafından getirtilen veya idarece gönderilen gizli her türlü belge ve dosyalarla reddi hâkim istemi üzerine reddedilen hâkim tarafından bu hususta verilen cevap, taraf veya vekillerine incelettirilemez.

MADDE 12. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 98 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Kanunun 75 nci maddesine göre verilen kararların düzeltilmesi istemi kabul edilerek dâvaya yeniden bakılması ve esas hakkında karar verilmesi halinde de karar düzeltilmesi isteminde bulunulabilir.

MADDE 13. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 144 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Danıştay Birinci Başkanı, kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcılara; Başkanunsözcüsü, kanunsözcülerine; daire başkanları, dairelerinde görevli başyardımcı ve yardımcılara; Genel Sekreter, Genel Sekreterlikte ve Ayrırma Bürosunda görevli meslek mensuplarına; Tasnif ve Yayın Bürosu Başkanı, bu büroda görevli meslek mensuplarına; devamsızlık ve diğer disipline aykırı davranışları halinde, savunmalarını almak şartıyla uyarma cezası verebilirler.

120 nci maddenin ikinci fıkrası gereğince başka görevlerde çalıştırılan meslek mensuplarına, bu ceza, çalıştırıldıkları görevlerdeki yetkililerce verilir.

Bu cezalar ilgililerin siciline işlenir.

MADDE 14. — 521 sayılı Kanunun 155 nci maddesine aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir :

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 21 nci maddesinde sözü edilen yetkili merci; Danıştay Birinci Başkanı, Daire Başkanları ve üyeleri ile Başkanunsözcüsü için Danıştay Genel Kurulu, Kanunsözcüleri, Başyardımcı ve Yardımcılar için Danıştay Başkanlar Kuruludur.

MADDE 15. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 62 nci maddesinin (D) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye (G) bendi eklenmiştir :

D) Danıştay meslek mensupları dışında kalan Danıştay memurları hakkında Yüksek Disiplin Kurulu görevini yapar.

G) Meslek mensupları dışında kalan Danıştay memurları hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 226 nci maddesinin (B) bendinde yazılı görüşme ve danışma kurulu görevini yapar.

MADDE 16. — 521 sayılı Danıştay Kanununun 75 nci maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye iki fıkra eklenmiştir :

B) 4 numaralı bentte yazılı halde, dâva dilekçesinin gerçek hâsma tebliğ edilmesine; 5 numaralı bentte yazılı halde bir defaya mahsus olmak üzere, otuz gün içinde 63 ve 65 nci maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak yahut 3 numaralı bentte yazılı hallerde, ehliyetli şahsın avukat olmıyan vekili tarafından dâva açılması takdirinde otuz gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dâva açılmak üzere dilekçelerin reddine;

Bu kararlara karşı düzeltme yoluna başvurulabilir. Bu halde otuz günlük süre bu konudaki kararın tebliği tarihinden itibaren işlemeye başlar.

(B) bendi gereğince reddedilmesi üzerine, yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde, dâva reddedilir.

MADDE 17. — 521 sayılı Danıştay Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — 521 sayılı Kanununun 155 nci maddesine aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir.

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 ve 21 nci maddelerinde yazılı kovuşturma ve usul hükümleri, Danıştay Birinci Başkanı, daire başkanları ve üyeleri ile Başkanun sözcüsü haklarında uygulanmaz.

Kanun sözcüleri, başyardımcı ve yardımcıları ve üyeleri ile Başkanun sözcüsü haklarında Kurulunun iznine bağlıdır.

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — 521 sayılı Danıştay Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

EK MADDE 1. — Danıştay, yargı yetkisini, telâfisi imkânsız ağır zararlar doğuracak nitelikte olan işlem ve kararlar hakkında 94 ncü maddenin ikinci fıkrası gereğince verilebilecek yürütmenin durdurulması kararları saklı olmak üzere, idarî makamların kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yaptığı tasarrufları durdurucu, geciktirici veya ortadan kaldıracı tarzda kullanamaz. İdarî eylem ve işlem niteliğinde yargı kararı veremez.

Onüçüncü Dairenin görevleri

EK MADDE 2. — Onüçüncü Daire :

Gelir ve Kurumlar vergilerine (Gelir Vergisinde götürü matrahlarla ve ortalama kâr hadlerine yapılan itirazlar dâhil) ;

İlişkin dâvaları çözümler.

Mürettep Daire

EK MADDE 3. — Dâva dairelerinin iş durumu gerektirdiği takdirde, Başkanlar Kurulunca, Kurulun belli ettiği işlere bakmak üzere mürettep dâva daireleri kurulabilir.

Bu hususa ilişkin kararlar, Resmî Gazetede yayınlanır ve yayımını izliyen ay başından itibaren uygulanır.

Bu dairelerin üyeleri; Danıştay üyeleri arasından Başkanlar Kurulu tarafından ayrılır ve en kıdemli üye başkanlık görevini yapar.

Daire başkanlığı görevini yapan üye Başkanlar Kuruluna katılır.

Mürettep dairelerin faaliyette bulunduğu sürece başkanı ve üyeleri Dâva Daireleri Kurulu ile İçtihatları Birleştirme Kuruluna, bu Kanunun 23 ve 24 ncü maddeleri hükümleri dâhilinde katılırlar. Bu halde Dâva Daireleri Kurulunun toplanma ve görüşme sayısı 23 ncü madde esaslarına göre hesaplanır.

Bu daireler iş durumuna göre aynı usulle kaldırılır.

Daireye bir başyardımcı ve yeteri kadar yardımcı verilir; ayrıca bir başkâtibin yönetimi altında yazı ve tebliğ işlerini yürütmek üzere bir kalem kurulur.

Dördüncü ve Onüçüncü daireler arasında görev ayrımı

EK MADDE 4. — Dördüncü ve Onüçüncü daireler arasındaki görev ayrımı Başkanlar Kurulunca yapılır.

Bu dairelerin görevine giren konularda prensibe ilişkin hususlar, daire başkanlarından birinin isteği üzerine bu dairelerin birlikte yapacakları toplantıda çözümlenir ve karara bağlanır. Bu toplantıya daire başkanlarından kıdemlisi başkanlık eder. Toplantı ve görüşme sayısı dokuzdur. Kararlar oy çokluğuyla verilir.

Bu dâvalar, dâvanın açıldığı dairenin esas ve karar numaralarını alırlar.

İki dâva dairesini ilgilendiren işler

EK MADDE 5. — İki dâva dairesinin görevine ilişkin dâvalar, ilgili dâva dairesinin isteği üzerine, o dâva dairelerinin birlikte yapacakları toplantıda çözümlenir ve karara bağlanır. Bu toplantıya daire başkanlarından kıdemlisi başkanlık eder. Toplantı ve görüşme sayısı dokuzdur. Kararlar oy çokluğuyla verilir.

Bu dâvalar, dâvanın açıldığı dairelerin esas ve karar numaralarını alırlar.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 1. — Yargı yetkisi, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini sınırlayacak tarzda kullanılamaz. İdarî eylem ve işlem niteliğinde yargı kararı verilemez.

Danıştay Kanununun 94 ncü maddesinde yazılı yürütmeyi durdurma kararları telâfisi güç durumlar ortaya çıkması veya dilekçede ileri sürülen hususlar dosyanın durumuna göre ciddi ve idarî yargı kararının iptalini haklı gösterecek nitelikte olması halinde verilebilir.

Dava Daireleriyle, Dava Daireleri Kurulunca yürütmenin durdurulması istemli davalarda 76 ncı maddede yazılı süreler kısaltılabileceği gibi tebliğin memur eliyle yapılmasına da karar verilebilir.

EK MADDE 2. — Millet Meclisi metninin ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 3. — Millet Meclisi metninin ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 4. — Millet Meclisi metninin ek 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 5. — Millet Meclisi metninin ek 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Yeni vergilerle ilgili uyumsuzlukların çözümü

EK MADDE 6. — Bir vergiyi kaldıran ve yerine aynı veya benzeri nitelikte yeni bir vergi koyan kanunlardan doğan uyumsuzluklar, önceki vergiden doğan uyumsuzlukları çözümlenmekle görevli dairelerce çözümlenir.

Danıştay dışında görevlendirilme

EK MADDE 7. — Danıştay kanunsözcüleri, başyardımcıları ile 6 ncı ve daha yukarı derecelerdeki yardımcıları, Başbakanın veya bakanların teklifi üzerine, kendilerinin kabulü ve Birinci Başkanın muvafakati ile Danıştaydaki mevki ve ihtisaslarına uygun idari hizmetleri yürütmekle görevlendirilebilirler. Görev süresi iki yılı geçemez. Bu süre içinde izinli sayılırlar; aylıkları Danıştay Bütçesinden ödenir ve diğer özlük hakları saklı kalır.

Basına bilgi ve demeç verme

EK MADDE 8. — Basına, haber ajanslarına veya Radyo ve Televizyon Kurumlarına Danıştayla ilgili bilgi veya demeç, Danıştay Birinci Başkanı veya yetkili kılacağı görevli tarafından verilebilir.

İsnat ve iftiralara karşı korunma

EK MADDE 9. — Danıştay meslek mensupları hakkındaki ihbar ve şikâyetlerin, inceleme, soruşturma veya yargılama sonunda sabit olmadığı ve bu isnadın gareze binaen veya hakaret kasdıyla yapıldığı veya uydurma bir isnat mahiyetinde olduğu anlaşıldığı takdirde, Danıştay Birinci Başkanı, isnatta bulunanlar hakkında kamu dâvası açılmasını cumhuriyet savcılığından ister.

Gizli bilgileri açıklama

EK MADDE 10. — Danıştay meslek mensupları, kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri, görevlerinden ayrılmış bile olsalar, açıklayamazlar.

Gösterge tablosu

EK MADDE 11. — Devlet Memurları Kanununa ekli gösterge tablosu, Danıştay meslek mensupları hakkında da uygulanır.

Kademe ve derece aylığı

EK MADDE 12. — Kademe aylığı, gösterge tablosundaki derecelere dâhil kademelerden her biri için tesbit edilen gösterge sayısına tekabül eden aylıktır.

Derece aylığı, gösterge tablosundaki derecelerin her birinin muhtevi bulunduğu yatay kademe aylıklarının topluca ifade eder.

Derecelerin ilk ve en yüksek kademe aylığı

EK MADDE 13. — Gösterge tablosunda yer alan derecelerden her birindeki birinci kademe göstergesine tekabül eden miktar, o derecenin ilk kademe aylığını; aynı derecenin son kademe göstergesine tekabül eden miktar da o derecenin en yüksek kademe aylığını gösterir.

Çalışma saatleri

EK MADDE 14. — Danıştay mensupları hakkında, haftalık çalışma süresi bakımından Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 6. — Millet Meclisi metninin ek 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 7. — Millet Meclisi metninin ek 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 8. — Millet Meclisi metninin ek 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 9. — Millet Meclisi metninin ek 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 10. — Millet Meclisi metninin ek 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 11. — Millet Meclisi metninin ek 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 12. — Millet Meclisi metninin ek 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 13. — Millet Meclisi metninin ek 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 14. — Millet Meclisi metninin ek 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Seferde veya talim ve manevra için hazarda silâh altına alınanların kademe ve derece intibakları

EK MADDE 15. — Danıştay meslek mensuplarından muvazzaflık hizmeti dışında talim ve manevra maksadiyle veya seferde silâh altına alınanların kademe ilerlemeleri devam eder. Bu süre içinde derece yükselmesi gerektiğinde terhislerinden sonra açık kadro bulunması ve yükselecekleri derecenin şartlarını ihraz etmek kaydıyla silâh altında geçen süreleri yükselecekleri üst derecenin kademelerinde dikkate alınır.

Muvazzaf askerliğe ayrılan meslek mensuplarının terhislerinde kademe ve derece intibakları

EK MADDE 16. — Danıştay meslek mensubu iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silâh altına almanlardan terhislerini müteakıp tekrar meslek mensupluğuna girmek isteyenler :

A) Muvazzaf askerliğe ayrıldıkları sırada kazanmış oldukları derecedeki bir kadroya öncelikle atanırlar. Bunların muvazzaf askerlikte geçen süreleri atandıkları kadroda kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir. Bu gibilerin muvazzaf askerliğe ayrılmadan önce işgal ettikleri kadroda kazandıkları kademe ilerlemeleri ayrıca göz önünde bulundurulur.

B) Askerlik öncesi kademe ilerlemeleri ile askerlikte geçen süre toplamının iki yılı aşan kısmı, üst dereceye yükseltildikleri zaman bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Muvazzaf askerliği yaptıktan sonra yardımcılığa girenlerin kademe intibakları

EK MADDE 17. — Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra yardımcı adaylığına atananların muvazzaf askerlikte geçen süreleri, yardımcılığa atandıktan sonra kademe ilerlemesi veya derece yükselmesinde değerlendirilir.

Meslek mensupları hakkında uygulanacak diğer hükümler

EK MADDE 18. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 14, 26, 27, 28, 29, 62, 63, 81, 82, 94, 97, 104, 105, 106, 107, 108, 164, 165, 166, 167, 183, 184, 185, 187, 188, 194, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210 ve 211 nci maddeleri Danıştay meslek mensupları hakkında da uygulanır.

Hizmet içi eğitim

EK MADDE 19. — Kanunsözcüleri, başyardımcı ve yardımcıları, hizmet içi eğitim çalışmalarına katılmak zorundadırlar.

Birinci fıkraya göre yapılan meslekî çalışmalara katılmıyanların veya başarı gösteremiyenlerin durumları, sicillerine işlenir ve bu hal yükselmelerinde gözönünde bulundurulur.

Hizmet içi eğitim çalışmalarının hangi konuları ihtiva edeceği ve ne şekilde yapılacağı hizmet içi eğitim yönetmeliğiyle; bu çalışmaların meslek mensuplarının sicillerine etkisi sicil yönetmeliğiyle düzenlenir.

Danıştay dışındaki eğitim kurumlarının çalışmalarına katılmak, Başkanlar Kurulunun iznine bağlıdır.

Terim değişikliği

EK MADDE 20. — 521 sayılı Danıştay Kanununda geçen «Genel Kâtip» terimi «Genel Sekreter» olarak değiştirilmiştir.

MADDE 18. — 521 sayılı Danıştay Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir :

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 15. — Millet Meclisi metninin ek 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

E K MADDE 16. — Millet Meclisi metninin ek 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 17. — Millet Meclisi metninin ek 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 18. — Millet Meclisi metninin ek 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 19. — Millet Meclisi metninin ek 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 20. — Millet Meclisi metninin ek 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — 521 sayılı Danıştay Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kaldırılan vergilerle ilgili uyumsuzlukların çözümü

EK GEÇİCİ MADDE 1. — Vergi uyumsuzluklarını çözümlenmekle görevli daireler, yeni vergileri koyan kanunların kaldırdığı eski vergilerden doğan uyumsuzlukları da çözümlenmekle görevlidirler.

Dosyaların görevli dairelere devri

EK GEÇİCİ MADDE 2. — Dâva daireleri veya Dâva Daireleri Kurulunca, bu kanunla tesbit olunan görevlerine girmiyen dâvalara ilişkin dosyalar, ayrıca karar verilmesine yer kalmaksızın görevli dairelere devrolunur.

Bir ay içinde yapılacak seçimler

EK GEÇİCİ MADDE 3. — Dört yıllık görev süresi dolmuş olan daire başkanlıkları için seçim, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde yapılır.

Eski sicillerin değerlendirilmesi

EK GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun 128 nci maddesinde sözü edilen sicil yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce yeterli veya başarılı yolunda verilmiş siciller iyi derecede sicil sayılır.

Derece yükselmeleri için yapılacak ilk sınav

EK GEÇİCİ MADDE 5. — 521 sayılı Danıştay Kanununun değişik 119 ncu maddesinde öngörülen sınavlara ilişkin yönetmelik, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde çıkarılır ve sınavlar yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten üç ay sonra yapılır. Sınavda başarı gösterenler yükselme süresini doldurdıkları tarihten geçerli olmak üzere, üst dereceye atanırlar.

Kıdem tablosunun düzeltilmesi

EK GEÇİCİ MADDE 6. — 521 sayılı Danıştay Kanununun yürürlüğe girdiği 31 . 12 . 1964 tarihinde Danıştayda görevli bulunan meslek mensuplarından, sözü geçen Kanunun geçici 2 nci maddesinden faydalanmamış olanların halen buldukları derece ve kademelerdeki kıdemlerine bir yıllık süre eklenir. Bu suretle kademe ilerlemesi veya derece yükselmesi yapanların artan süreleri yeni kademe ve derecelerindeki kıdemlerine sayılır.

Bu hükümden faydalananlara eski sürelerle ait aylık farkları ödenmez.

EK GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte 3 ve 4 ncü derece kadroda bu derece aylığını kazanılmış hak olarak almış Danıştay Başyardımcıları veya bu derecedeki Kanunsözcüleri 8 nci madde hükmünden yararlanırlar. Bunların ikinci dereceye yükselmelerinde 119 ncu maddede öngörülen sınav şartı aranmaz, bunların kazanılmış diğer bütün hakları saklıdır.

Yürürlük

MADDE 19. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütmeye memur olanlar

MADDE 20. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin ek geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi metninin ek geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisi metninin ek geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisi metninin ek geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisi metninin ek geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 6. — Millet Meclisi metninin ek geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 3 ncü derece kadroda bu derece aylığını kazanılmış hak olarak almış Danıştay Başyardımcıları veya bu derecedeki kanun-sözcüleri 8 nci madde hükmünden yararlanırlar.

MADDE 19. — Millet Meclisi metninin 19 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.